

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr.292 din 17.03.2021

Dosar nr.: 651/2020

Petiția nr.: 5560/10.09.2020

Petent:

Reclamat: Jurnalul Giurgiuvean

Obiect: articol cu posibil conținut denigrator

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

Jurnalul Giurgiuvean - jurnal.giurgiuvean@gmail.com și jurnalgr@yahoo.com

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin.4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 5560/29.09.2020 și 5974/29.09.2020, din cauza contextului epidemiologic și a stării de urgență instituită, a solicitat acordul soluționării în lipsă, fără audierea părților, și depunerea un punct de vedere în temeiul principiului inversării sarcinii probei.

4. Prin adresa 7056/06.11.2020, reclamatul a fost recitat, corespondența fiind returnată prin intermediul serviciului de poștă.

5. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

3. Petentul a sesizat Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, susținând că în contextul alegerilor locale, fiind angajat al Poliției Locale Giurgiu, a făcut solicitare de suspendare din funcție începând cu 01.09. 2020. Petentul precizează că este de etnie romă.

4. Deși acesta a fost suspendat pentru a participa la campania electorală pentru alegerile locale din data de 27.09.2020, candidând pentru funcția de consilier, în publicația reclamată a apărut un articol neadevărat și care îl discriminează pe petent.

5. Articolul reclamat ca fiind discriminatoriu: *"Conform legii 155/2010, privind organizarea si funcționarea Poliției Locale, angajaților acestei instituții le este interzis, cu desăvârșire, să facă parte din partide, formațiuni sau organizații politice ori să*

desfășoare propagandă în favoarea acestuia.

6. Numai că acest paragraf de lege a fost omis cu desăvârșire de un polițist local giurgiuvean, pe nume , care se regăsește pe prima poziție a listei de candidați pentru consiliul local al Municipiului Giurgiu, la alegerile din 27 septembrie, sub sigla Partidului Alianța pentru Unitatea Rromilor - Giurgiu.

7. Conform legii, Polițistul local ar fi trebuit să își dea demisia din funcție, în momentul în care a luat decizia de a-și schimba statutul. Numai că, așa cum precizau, pentru Jurnal giurgiuvean”, surse din cadrul Direcției Poliției Locale Giurgiu acesta își desfășoară în continuare, liniștit, activitatea de polițist local, alături de cea de candidat.

8. Colegii pretendentului la titlul de consilier local, ne spuneau că sunt nemulțumiți de faptul că Ursaru i-a sfidat în dese rânduri prin atitudine și acțiuni.

9. Mai mult, pe aceeași listă de propuneri pentru consilieri locali, ceva mai jos, la numărul 12, apare numele , care nu este nimeni altul decât..fiul polițistului local!

10. este cel care, în urmă cu circa doi ani. i-a călcat pur și simplu în picioare pe liderul sindicatului SED LEX - ANAF Giurgiu, , pentru simplul motiv că acesta din urmă a avut „tupeul” de a-i atrage atenția asupra faptului că nu este normal să lase în urmă, în parcul în care consuma băuturi alături de mai mulți prieteni, coji de semințe și Pet-uri de suc.

11. Un eveniment mediatizat chiar și de postul Kanal TV dar care se pare că i-a dat și mai mult curaj „bătăușului”, ce, după cum se observă, și-ar dori ca mâine să decidă chiar și asupra destinului acestui oraș.

12. La vremea consumării acestui eveniment oripilant. au existat bănuieli că , tatăl atacatorului, ar fi încercat să ...Știu că și fiul său candidează, nu mi se pare anormal, este și el o persoană foarte cunoscută. Nu știu ce probleme a avut, dar nu vă puneți întrebarea dacă atunci când a fost scandalul despre care vorbiți era în legitimă apărare? Vă repet, nu mi se pare nimic anormal în candidaturile lor!”, a mai afirmat .

13. La rândul său, directorul Direcției Poliției Locale Giurgiu, , a declarat, pentru „Jurnal giurgiuvean”:

14. „Am aflat și noi despre această situație. Momentan, este suspendat, deși trebuia să demisioneze. Am demarat procedurile, va fi pus în discuție în Comisia de Disciplină ”, a încheiat și directorul DPL Giurgiu.”

Susținerile reclamatului: -

IV. Cadrul legal aplicabil:

15. Constituția României –

16. Art. 1 alin. (3) România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.

17. articolul 30 - Libertatea de exprimare

18. (1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile.

19. (6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața

particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

20.O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

21. Art. 2 - (1) „În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

22. (8) „Prevederile prezentei ordonanțe nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație.”

23. Art. 15. - „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

24. Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale - articolul 10 Libertatea de exprimare (1) Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare.

25. Articolul 14 - Interzicerea discriminării Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

26. Recomandarea de Politică Generală n. 15 privind combaterea discursului de incitare la ură - Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI)

27. (4) să adopte o abordare fermă nu doar în ce privește sensibilizarea publicului asupra importanței respectării pluralismului și asupra pericolelor reprezentate de discursul de incitare la ură, ci și în ce privește demonstrarea falsității argumentelor pe care se bazează acest discurs și caracterul său inacceptabil, în vederea descurajării și prevenirii folosirii unui astfel de discurs, și în acest sens: d. să combată dezinformarea, stereotipurile negative și stigmatizarea; să încurajeze o reacție promptă din partea persoanelor publice, în special a politicienilor, liderilor religioși și comunitari, vizavi de discursul de incitare la ură, nu doar în sensul condamnării respectivului discurs, ci și al întăririi valorilor pe care discursul caută să le compromită; să încurajeze făptașii să

renunțe la discursul de incitare la ură și să denunțe folosirea acestuia, și să îi ajute să părăsească grupurile care recurg la acest tip de discurs;

28. **(5)** să asigure sprijin celor vizați de discursul de incitare la ură, atât la nivel individual, cât și colectiv, și în acest sens: să sancționeze tratamentul vătămător sau hărțuirea oricărei persoane care reclamă sau raportează/semnalează un caz de folosire a discursului de incitare la ură

29. Pactul Internațional din 16 decembrie 1966 cu privire la drepturile civile și politice:

30. (1) Nimeni nu trebuie să aibă de suferit din cauza opiniilor sale.

31. (2) Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare; acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei de orice fel, indiferent de frontiere, sub forma orală, scrisă, tipărită ori artistică sau prin orice alt mijloc, la alegerea sa.

32. (3.) Exercițarea libertăților prevăzute la paragraful 2 al prezentului articol comportă obligații și răspunderi speciale. În consecință, ea poate fi supusă anumitor limitări care trebuie însă stabilite în mod expres prin lege și care sunt necesare;

33. a) respectării drepturilor sau reputației altora;

34. b) apărării securității naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice.

V. Motive de fapt și de drept

35. **În fapt**, Colegiul director reține că petentul de etnie romă, în contextul participării la campania electorală din toamna anului 2020, reclamă conținutul unui articol publicat care face referire la candidatura sa. Petentul consideră că prin publicarea respectivului articol, s-a adus atingere dreptului său la demnitate personală și s-a instigat la ură.

36. Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate a persoanei, interzicerea discriminării raportată la aprecierile părților reclamate, obiect al prezentei sesizări. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

37. **Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului**, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie

38. **să fie prevăzută de lege** (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),

39. **să urmărească un scop legitim**,

40. **să fie necesară într-o societate democratică** și

41. **să fie proporțională cu scopul urmărit**

42. Ingerința să fie prevăzută de lege

43. **Prima cerință**, cea a **existenței unei prevederi legale**, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2. alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „*prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație*”. Apreciam că **ambele texte normative sunt previzibile și accesibile**, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate

democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

44. Ingerința să urmărească un scop legitim

45. Raportat la **scopul legitim urmărit** prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România.

46. Protecția demnității unor grupuri vulnerabile/persoane care aparțin unei categorii sociale protejate de lege constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, mesajele publicate în rețeaua facebook, obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele:

47. un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură

48. ori un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de apartenența la un grup vulnerabil/categorie socială – astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.

49. **Colegiul director constată că nu sunt întrunite ambele condiții** (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

50. În speță, deși articolul este publicat, deci accesibil publicului, nu are un caracter de propagandă sau de instigare. Totuși, întrucât petentul a reclamat că prin conținutul publicat i s-a adus atingere demnității, Colegiul director constată că cea de-a doua condiție a fost îndeplinită.

51. Necesitatea ingerinței

52. Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „este necesară într-o societate democratică”.

53. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”).

54. Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, **iar autoritățile naționale îi revine atributul evaluării existenței unei** “nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere.

55. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margine de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”.

56. Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare

57. În scopul de a determina dacă articolul publicat, ce face obiectul prezentei sesizări, constituie un discurs de ură sau un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, Colegiul va examina: **obiectivul urmărit de partea reclamată, contextul în care a avut loc, etc.**

58. Obiectivul urmărit de părțile reclamate

59. **Articolul publicat:** "Conform legii 155/2010, privind organizarea și funcționarea Poliției Locale, angajaților acestei instituții le este interzis, cu desăvârșire, să facă parte din partide, formațiuni sau organizații politice ori să desfășoare propagandă în favoarea acestuia.

60. Numai că acest paragraf de lege a fost omis cu desăvârșire de un polițist local giurgiuvean, pe nume _____, care se regăsește pe prima poziție a listei de candidați pentru consiliul local al Municipiului Giurgiu, la alegerile din 27 septembrie, sub sigla Partidului Alianța pentru Unitatea Rromilor - Giurgiu.

61. Conform legii, Polițistul local ar fi trebuit să își dea demisia din funcție, în momentul în care a luat decizia de a-și schimba statutul. Numai că, așa cum precizau, pentru Jurnal giurgiuvean", surse din cadrul Direcției Poliției Locale Giurgiu acesta își desfășoară în continuare, liniștit, activitatea de polițist local, alături de cea de candidat.

62. Colegii pretendentului la titlul de consilier local, ne spuneau că sunt nemulțumiți de faptul că _____ i-a sfidat în dese rânduri prin atitudine și acțiuni.

63. Mai mult, pe aceeași listă de propuneri pentru consilieri locali, ceva mai jos, la numărul 12, apare numele _____, care nu este nimeni altul decât...fiul polițistului local!

64. _____ este cel care, în urmă cu circa doi ani. i-a călcat pur și simplu în picioare pe liderul sindicatului SED LEX - ANAF Giurgiu, _____, pentru simplul motiv că acesta din urmă a avut „tupeul” de a-i atrage atenția asupra faptului că nu este normal să lase în urmă, în parcul în care consuma băuturi alături de mai mulți prieteni, coji de semințe și Pet-uri de suc.

65. Un eveniment mediatizat chiar și de postul Kanal TV dar care se pare că i-a dat și mai mult curaj "bătăușului", ce, după cum se observă, și-ar dori ca mâine să decidă chiar și asupra destinului acestui oraș.

66. La vremea consumării acestui eveniment oripilant. au existat bănuieli că _____, tatăl atacatorului, ar fi încercat să ...Știu că și fiul său candidează, nu mi se pare anormal, este și el o persoană foarte cunoscută. Nu știu ce probleme a avut, dar nu vă puneți întrebarea dacă atunci când a fost scandalul despre care vorbiți era în legitimă apărare? Vă repet, nu mi se pare nimic anormal în candidaturile lor!", a mai afirmat _____.

67. La rândul său, directorul Direcției Poliției Locale Giurgiu, _____, a declarat, pentru „Jurnal giurgiuvean”:

68. „Am aflat și noi despre această situație. Momentan, este suspendat, deși trebuia să demisioneze. Am demarat procedurile, va fi pus în discuție în Comisia de Disciplină”, a încheiat și directorul DPL Giurgiu.”

69. Colegiul director constată că posibilul **obiectivul urmărit** de reclamat este de face cunoscut faptul că unul dintre candidați nu a respectat procedura legală de suspendare pe perioada campaniei electorale. Totodată, în contextul lansării candidaturii petentului, pentru informarea publicului, articolul utilizează tehnica jurnalistică de investigații, publicând anumite aspecte legate de petent.

70. Colegiul director reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și plurale. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera

exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. **Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.**

71. În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „**acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.**

72. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că „**libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [de opinia publică] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.**”

73. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care acesta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice.

74. În analiza dreptului libertății de exprimare, Colegiul director a analizat următoarele elemente:

75. **conținutul mesajelor publicate:** informații de interes public legate de profilul petentului, de candidat pentru o funcție aleasă. Articolul reclamat vizează, în contextul alegerilor electorale, legalitatea candidaturii petentului, în contextul în care acesta nu s-ar fi suspendat din funcția publică deținută, pe perioada campaniei electorale. Este o informație de interes public;

76. **contextul în care a avut loc publicarea textelor:** Colegiul director constată că publicarea articolului reclamat a fost în contextul campaniei electorale, petentul candidând pentru un post de consilier local;

77. **elementul de incitare:** Colegiul director constată că textele publicate nu au un caracter incitator la ură rasială, așa cum reclamă petentul. Articolul este de interes public, arată nerespectarea unei proceduri legale încălcate pentru a participa la campanie electorală, prezintă candidatura în termeni jurnalistici. Deși este un articol care nu-l pune într-o lumină favorabilă pe petent, în contextul alegerilor, nu există referire la apartenența etnică, nu sunt prezenți termeni peiorativi sau depreciativi.

78. Față de elementele analizate mai sus, Colegiul director constată că în speță fapta sesizată nu constituie discriminare potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000, republicată. Conținutul articolului reclamat se încadrează în limita libertății de exprimare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind**

prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Textul publicat se încadrează în limita libertății de exprimare. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare.
2. O copie a hotărârii se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: -

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita:

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări online din data de 17.03.2021 au fost: DIACONU Adrian – Membru, GRAMA Horia – Membru, HALLER István – Membru, JURA Cristian – Membru, LAZĂR Maria – Membru, MOȚA Maria – Membru, POPA Claudia Sorina - Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

**Redactată și motivată: M.L., A.B.
Data redactării: 19.03.2021**

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.